

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10000 Zagreb

tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551

www.hnb.hr / mb 3269817

Očitovanje na primjedbe i prijedloge dostavljene u sklopu javne rasprave o Nacrtu odluke o izmjenama i dopunama Odluke o sadržaju i obliku u kojem se potrošaču daju informacije prije ugovaranja pojedine bankovne usluge

20. srpnja, 2017.

SAŽETAK

Hrvatska narodna banka na svojim je mrežnim stranicama 8. lipnja 2017. objavila Nacrt odluke o izmjenama i dopunama Odluke o sadržaju i obliku u kojem se potrošaču daju informacije prije ugovaranja pojedine bankovne usluge (u nastavku teksta: Odluka).

Mišljenja, prijedlozi i primjedbe na predloženi tekst mogli su se dostaviti do 7. srpnja 2017. elektroničkom poštom na adresu zastita.potrosaca@hnb.hr.

Tijekom javne rasprave Hrvatska narodna banka zaprimila je primjedbe i prijedloge triju kreditnih institucija:

- Erste Bank d.d.
- Raiffeisenbank Austria d.d. i
- Zagrebačka banka d.d.

Zaprimljene primjedbe i prijedlozi te očitovanja na njih navode se u nastavku ovog dokumenta.

1. Informacije u Obrascu s informacijama

1.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Ako u ponudi kreditne institucije ne postoji mogućnost ugovaranja kredita s fiksnom kamatnom stopom, u domaćoj valuti ili nominiranih u domaćoj valuti s valutnom klauzulom u eurima, kreditna institucija dužna je to posebno naznačiti u Obrascu s informacijama i potrošaču uručiti informativnu listu Hrvatske narodne banke iz članka 3. stavka 5. ove Odluke, ovisno o valuti kredita.

1.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

Traži se dodatno pojašnjenje na koji se obrazac točno misli, odnosno gdje je potrebno naznačiti da ne postoji mogućnost ugovaranja kredita s fiksnom kamatnom stopom (s obzirom na postojeći Obrazac – Informacije prije sklapanja ugovora o kreditu i Obrazac – Dodatak Informacije prije sklapanja ugovora o kreditu).

1.c. Očitovanje

Ako je riječ o potrošačkom kreditu koji je u obuhvatu primjene Zakona o potrošačkom kreditiranju, informacija o tome da ne postoji mogućnost ugovaranja kredita s fiksnom kamatnom stopom daje se u Obrascu o informacijama prije sklapanja ugovora o kreditu, a koji je sastavni dio Pravilnika o obvezi informiranja potrošača i o dodatnim pretpostavkama za izračun efektivne kamatne stope ("Narodne novine", br. 14/2010.), i to u okviru trećeg dijela Obrasca (3. Troškovi kredita – *Kamatna stopa i uvjeti kojima je uređena primjena kamatne stope ili, ako se može primijeniti, različite kamatne stope koje se primjenjuju na ugovor o kreditu*). Ako je riječ o kreditu koji je izvan primjene Zakona o potrošačkom kreditiranju, takva se informacija navodi u II. Obrascu (koji je sastavni dio Odluke o sadržaju i obliku u kojem se potrošaču daju informacije prije ugovaranja pojedine bankovne usluge), i to u okviru informacija koje se navode pod 4. *Važeća nominalna godišnja kamatna stopa redovnih i zateznih kamata*.

2. Iskazivanje kamatne stope u obrascima

2.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Ovaj komentar nije vezan uz odredbu koja je upućena u javnu raspravu.

2.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

Iskazana je potreba da se definira koja se kamatna stopa prikazuje u obrascima IV. i V. u odnosu na kredite kod kojih je kamatna stopa odnosno njezin fiksni dio u slučaju promjenjive kamate, definirana u rasponu, ili su kamatne stope različite s obzirom na status klijenta ili neki drugi unaprijed određeni kriterij.

2.c. Očitovanje

S obzirom na to da se informacije u oba obrasca prikupljaju zbog usporedivosti ponuda izabраниh vrsta kredita kod svih kreditnih institucija, u slučajevima gdje se pojedine komponente kamatne stope iskazuju u rasponu potrebno je uzeti u obzir srednju vrijednost svih komponenti koje utječu na visinu kamatne stope i utječu na njezin izračun. U tom će se smislu također dopuniti i pojašnjenja koja se navode u nastavku obrazaca IV. i V.

3. Ostali krediti

3.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Ovaj komentar nije vezan uz odredbu koja je upućena u javnu raspravu.

3.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

U prijedlogu IV. Obrasca i V. Obrasca ne postoji stupac Ostali krediti koji postoji u važećem IV. Obrascu. Traži se informacija o tome hoće li se navedeni obrasci nadopuniti, a ako ne, traži se pojašnjenje gdje će se iskazati krediti za upravitelje stambenih zgrada, turističke kredite i lombardne kredite uz zalog police osiguranja ili depozita.

3.c. Očitovanje

U predmetnim obrascima nisu obuhvaćeni svi krediti, već samo izabrane vrste kredita koje se najčešće odobravaju potrošačima i za koje se traže dodatne informacije kako bi se osigurala usporedivost ponuda svih kreditnih institucija. Iz tog je razloga u obrascima potrebno navesti informacije samo za izabrane vrste kredita.

4. Iskazivanje kamatne stope, efektivne kamatne stope i referentnih parametara te dinamika izvještavanja o promjenama

4.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

"(4) U slučaju promjene informacija uključenih u informativne liste iz stavaka 2. i 3. ovog članka kreditna institucija dužna je Hrvatskoj narodnoj banci odmah dostaviti nove obrasce iz stavaka 2. i 3. ovog članka."

4.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

S obzirom na to da se kamatna stopa razlikuje za pojedini model ovisno o statusu klijenta, profilu rizika klijenta, segmentu klijenta, podmodelu kredita (npr. za mlade, za umirovljenike, prema ročnosti), nije moguće definirati jedinstvenu kamatnu stopu prema kojoj se računa EKS.

Isto tako, u obrascima nisu navedeni ostali uvjeti za izračun EKS-a (naknada za obradu kredita, garantni polog). Osim toga, Hrvatskoj narodnoj banci bi se također vrlo često trebali slati ažurirani podaci o parametru (npr. EURIBOR) i EKS-u, što zahtijeva određeno vrijeme, a u protivnom bi na internetskoj stranici Hrvatske narodne banke bili objavljeni zastarjeli podaci, pa bi se time klijenti doveli u zabludu.

Iz prethodno navedenih razloga predlaže se da se u obrascima IV. i V. izostavi zahtjev za iskazivanje podataka za **efektivnu kamatnu stopu (postotak na dvije decimale), referentni parametar (naziv i stopa, postotak na dvije decimale) i fiksnu maržu (postotak na dvije decimale)**

Ako zahtjev za iskazivanje kamatne stope ipak ostaje u obrascu, predlaže se da se navede naziv referentnog parametra (npr. 6-mjesečni EURIBOR) i fiksna marža koja može biti postotak u rasponu. Međutim, zbog mjesečne izmjene pojedinih parametara koji zahtijevaju ažuriranja u obrascima te s obzirom na to da kreditne institucije nude različite modele kredita koji međusobno nisu usporedivi, predlaže se da se svakako izostavi zahtjev za iskazivanje efektivne kamatne stope.

4.c. Očitovanje

Prijedlog se ne prihvaća te se u obrascima i nadalje traži iskazivanje konkretnih informacija. Međutim, s obzirom na istaknuta obrazloženja odredbe predmetne Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o sadržaju i obliku u kojem se potrošaču daju informacije prije ugovaranja pojedine bankovne usluge dopunit će se na način da se izmjene vrijednosti parametara promjenjivosti kamatne stope te informacije o promjeni efektivne kamatne stope, a do koje dolazi isključivo kao posljedica promjene promjenjivog parametra, dostavljaju u Hrvatsku narodnu banku jednom mjesečno. Isto tako, na odgovarajući način dopunit će se pojašnjenja iza svakog obrasca, a koja se odnose na komponente kamatne stope koje se navode u rasponu i koji kao takvi utječu na visinu kamatne stope i na izračun efektivne kamatne stope. Osim toga, kod izračuna efektivne kamatne stope potrebno je imati na umu metodologiju izračuna koja je propisana Odlukom o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranju usluga s potrošačima, a za potrebe iskazivanja efektivne kamatne stope u obrascima kod izračuna efektivne kamatne stope uzima se kamatna stopa za pojedinu izabranu vrstu kredita koja je u ponudi za potrošače koji nemaju status klijenta.

5. Izračun efektivne kamatne stope

5.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Ovaj komentar nije vezan uz odredbu koja je upućena u javnu raspravu.

5.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

S obzirom na to da na obrascima u prilogu Odluke nisu definirani svi potrebni parametri za izračun EKS-a, za izračun efektivne kamatne stope predlaže se da se definira reprezentativni primjer kredita za koji se izračunava EKS jer banke imaju različite maksimalne iznose i rokove otplate uz pojedinu vrstu kamatne stope. Osim toga, nisu navedeni drugi troškovi koji se uključuju u izračun EKS-a, pa se predlaže da se, zbog usporedivosti među bankama, definiraju i vrste troškova koji su uključeni u izračun ili da se ispod tablice navede što je uključeno u EKS odnosno što nije uključeno.

5.c. Očitovanje

Prijedlog se djelomično prihvaća te će se u tom smislu dopuniti pojašnjenja ispod obrazaca na način da se navede kako se u izračunu efektivne kamatne stope za pojedinu vrstu kredita uzimaju u obzir srednje vrijednosti svih komponenti koje se iskazuju u rasponu te da se u izračun uključuju svi troškovi koji su uobičajeno vezani uz konkretnu vrstu kredita.

6. Iskazivanje fiksne kamatne stope

6.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Ovaj komentar nije vezan uz odredbu koja je upućena u javnu raspravu.

6.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

S obzirom na to da na predloženim obrascima u prilogu Odluke nema predviđenog polja za unos fiksne kamatne stope (kad je ona ukupna nominalna kamatna stopa), predlaže se da se u obrascima doda polje ukupna kamatna stopa.

6.c. Očitovanje

Prijedlog se ne prihvaća jer se smatra da je dovoljna informacija o efektivnoj kamatnoj stopi za pojedinu vrstu kredita jer ona najbolje odražava ukupne troškove kredita.

7. Iskazivanje ponuda s kombiniranim kamatnim stopama

7.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Ovaj komentar nije vezan uz odredbu koja je upućena u javnu raspravu.

7.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

Budući da banke imaju u ponudama više kombinacija kombiniranih stopa (npr. 5 god. fiksna + 25 god. promjenjiva, 10 god. fiksna + 20 god. promjenjiva itd.), postavlja se pitanje za koju

kombinaciju trebaju dostaviti podatke na obrascima u prilogu Odluke te se predlaže da se u obrascima prikaže ona kombinacija koja nudi najduže razdoblje fiksne kamatne stope.

7.c. Očitovanje

Prijedlog se prihvaća te će se u tom smislu dopuniti pojašnjenja ispod svakog obrasca.

8. Obveza uručivanja informativne liste Hrvatske narodne banke

8.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Ovaj komentar nije vezan uz odredbu koja je upućena u javnu raspravu.

8.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

Smatra li se da banka ima ponudu kredita s fiksnom kamatnom stopom neovisno o roku otplate?

Na primjer, izrađuje se obrazac o informacijama prije sklapanja ugovora o kreditu za kredit s promjenjivom stopom na 30 godina, a banka u ponudi ima kredit iste valute s fiksnom stopom na 15 godina ili s kombinacijom 5 godina fiksna + 25 godina promjenjiva. Da li u tom slučaju banka mora klijentu uručiti pregled ponude kredita svih banaka na tržištu s HNB-ovih stranica, i na obrascu o informacijama informirati potrošača da ona u ponudi nema kredit s fiksnom kamatnom stopom ili se smatra da banka ima u ponudi kredit s fiksnom kamatnom stopom? Konkretno se predlaže da, u slučajevima kada banke imaju u ponudi kredite s fiksnim ili kombinacijom kamatnih stopa za isti maksimalni iznos, a neovisno o roku otplate, nije potrebno klijentima uručiti pregled ponude kredita s HNB-ovih stranica jer se smatra da banka u ponudi ima kredit s fiksnom kamatnom stopom.

8.c. Očitovanje

Prijedlog se ne prihvaća jer kreditna institucija nema obvezu uručiti informativnu listu Hrvatske narodne banke jedino ako u svojoj ponudi ima konkretnu vrstu kredita s fiksnom kamatnom stopom, a koja se primjenjuje u cijelom razdoblju na koje se kredit i odobrava.

9. Iskazivanje informacija kada kreditna institucija nema u ponudi pojedinu vrstu kredita s fiksnom kamatnom stopom

9.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Ovaj komentar nije vezan uz odredbu koja je upućena u javnu raspravu.

9.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

Predlaže se dopuna obrazaca u slučaju da kreditna institucija nema u svojoj ponudi odgovarajući model kredita s fiksnom kamatnom stopom za odabranu ročnost, na način da se iz svakoga pojedinog obrasca tekstualno izdvoji informacija o tome slično kako je to trenutno istaknuto u važećem IV. Obrascu vezano uz kunske kredite.

9.c. Očitovanje

Prijedlog se prihvaća te će se u tom smislu dopuniti pojašnjenja ispod obrazaca.

10. Rok za primjenu Odluke

10.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

"Ova Odluka objavljuje se u "Narodnim novinama", a stupa na snagu 1. kolovoza 2017., osim članka 1. ove Odluke, koji stupa na snagu 1. rujna 2017."

10.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

S obzirom na to da predložene izmjene odluke zahtijevaju odgovarajuće pripreme radnje, predlaže se odgoda primjene do 1. siječnja 2018.

10.c. Očitovanje

Prijedlog se ne prihvaća jer se procjenjuje da predložene izmjene ne zahtijevaju toliko razdoblje za prilagodbu, a konkretan prijedlog dostavila je samo jedna kreditna institucija, što upućuje na zaključak da su ostalim kreditnim institucijama predviđeni rokovi primjene prihvatljivi.